

SUOMEN VAPAA-AJAN-
KALASTAJIEN
KESKUSJÄRJESTÖ

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2–6 A 11
00580 Helsinki
olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

13.2.2026

Lounais-Suomen elinvoimakeskus,
Kalatalouspalvelut
kirjaamo.lounais-suomi@elinvoimakeskus.fi

Viite Kuulutus elinvoimakeskuksen nettisivuilla 13.1.2026 (LOU/914/2026)

Asia Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto Kytäjärven kalastuskieltohakemuksesta

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön lausunto

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut Kytäjärven osakaskunnan kalastusrajoitushakemukseen liitteineen sekä 54 §:n mukaisesti erityiskalastusalueen perustamiseen Kytäjärvelle. Ao. osakaskunta on 10.9.2025 Lounais-Suomen elinvoimakeskukseen (EV) saapuneessa ja 31.12.2025 sekä 13.1.2026 täydennetyssä hakemuksessaan esittänyt, että elinvoimakeskus kieltäisi kalastuslain 7 §:n mukaisen onkimisen, pilkkimisen ja viehekalastuksen Kytäjärven alueella. Kieltoa haetaan kolmeksi vuodeksi. Perusteluiksi Kytäjärven kalastuskiellolle hakija esittää käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden tai kalakannan tavanomaista tehokkaamman hoidon tulosten turvaamisen, kalataloudellisen tutkimuksen suorittamisen, kalakannan turvaamisen sekä kaupallisessa tai muussa erityisessä tarkoituksessa tehtyjen kala- tai rapuistutusten taloudellisen hyödyntämisen turvaamisen. Näiden tarkentamiseksi on hakemuksen liitteeksi toimitettu kaupallistamissuunnitelma, tutkimussuunnitelma ja hakemus erityiskalastusalueen perustamisesta.

SVK lausuu hakemuskokonaisuudesta ja sen perusteluista kunnioittavasti seuraavaa.

Yleistä

- Kytäjärvi on lähes 300 hehtaarin pinta-alallaan yksi Vantaanjoen kalatalousalueen suurimmista järvistä. Sen voimassa olevan käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaan Kytäjärvellä kalastetaan paljon ja saaliisiin ollaan tyytyväisiä. Vesistön tärkeyttä korostaa se, ettei lähialueella ole juuri muita kalastuksellisesti kiinnostavia ja saavutettavia vesistöjä. Kytäjärven välittömässä läheisyydessä (eteläpuolella) on runsaasti asutusta, myös mm. koulu ja leirikeskus sijaitsevat järven rannalla.

Käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden tai kalakannan tavanomaista tehokkaamman hoidon tulosten turvaaminen

- Käyttö- ja hoitosuunnitelmassa ei ole mitään kirjauksia Kytäjärveä koskevista tavoitteista eikä sen kalakannan tehokkaammasta hoidosta. Sen sijaan siinä todetaan, että vuonna 2019 tehdyn verkkokoekalastuksen (petokalaindeksin) perusteella petokaloja on Kytäjärvässä runsaasti.

Kalataloudellisen tutkimuksen suorittaminen

- Esitetyn tutkimussuunnitelman mukaisia tutkimuskysymyksiä on selvitetty ja tutkittu lukemattoman monissa tutkimuksissa niin Suomessa kuin maailmallakin, mikä tekee tarpeettomaksi suorittaa kirjallisuuskatsauksellakin ratkaistavia selvityksiä Kytäjärvellä. Jos paikallinen tutkimus joltain osin nähdään silti välttämättömäksi, ei yleiskalastusoikeuksien rajoittaminen ole este tutkimuksen teolle.
- SVK korostaa, että tutkimuksiin perustuva yleiskalastusoikeuksien rajoitusvaltuus on kalastuslain perustelujen mukaisesti tarkoitettu sovellettavaksi vain valtion tutkimuskäytössä olevilla vesialueilla. Samassa kappaleessa on avattu enemmänkin, missä tilanteissa yleiskalastusoikeuksia on ylipäänsä tarkoituksenmukaista tutkimuksen vuoksi rajoittaa.
- Lisäksi SVK huomauttaa, että osakaskuntavetoisesti, käytännössä harrastuspohjalta, toteuttavaksi aiotulta tutkimukselta ei voida odottaa sellaista luotettavuutta ja toistettavuutta, kuin mistä oikeiden tutkimuslaitosten toteuttamissa tutkimuksissa on kyse.

Kalakannan turvaaminen

- Tämä yleiskalastusoikeuksien rajoitusperuste on kalastuslain perusteluiden mukaisesti tiiviissä kytöksessä edellä käsiteltyyn khs-kirjauksiin. Lisäksi kohdan soveltaminen on perusteluiden mukaan mahdollista silloin, *jos kala- tai rapukanta alueella on heikentynyt ja sen tila on oleellisesti erilainen kuin käyttö ja hoitosuunnitelmaa laadittaessa, eikä tilannetta ole voitu suunnitelmaa laadittaessa ennakoida.* SVK toteaa, ettei hakemuksessa esitetä tällaisia perusteita.
- Lisäksi SVK muistuttaa, että lain perusteluiden mukaan kyseisen rajoitusperusteen käyttöä *harkittaessa tulee erityisesti huomiota ottaa se, onko kalakannan turvaamiseksi rajoitettava juuri yleiskalastusoikeuksien hyödyntämistä, vai jonkin niihin sisältyvän kalastustavan tai välineen käyttöä yleisesti.*

Kaupallisessa tai muussa erityisessä tarkoituksessa tehtyjen kala- tai rapuistutusten taloudellisen hyödyntämisen turvaaminen

- Yleisesti kaupallisesti ylläpidettävät istutuskohteet ovat kooltaan hyvin pieniä. Taloudellisesta näkökulmasta katsottuna tätä puoltaa istutusmäärien kohtuullisuus yhdistettynä kohteen valvontaan. Lisäksi satunnaisten pienien kohteiden rajaaminen (aina harkintaa käyttäen) pois yleiskalastusoikeuksien piiristä voidaan kokea hyväksyttävämpänä suuriin vesistöihin verrattuna, mikä rinnastuu myös kalastuslain 54 § välttämättömyysvaatimuksen täyttymiseen. Nykyisen kalastuslain aikana SVK ei muista tällaisia kohteita perustetun Ruotsinpyhtäällä sijaitsevan Kukuljärven sittemmin lakkautunut toiminta erityiskalastuskohteena käynnistyi edellisen kalastuslain aikana. Vaikka järven pinta-ala oli vain 13 hehtaaria, ei yleiskalastusoikeuksien poisto kaupallisen toiminnan mahdollistamiseksi ollut lainkaan riidatonta.
- SVK toteaa, että hakemuksessa mainittu aie vuosittaisesta 1000–2000 kg kirjolohi-istutuksista, ei ole merkki taloudellisessa mielessä tehtävistä istutuksista, varsinkaan näin suuressa järvässä. Lisäksi on hyvä huomata, että nykyisillä kalanhinnoilla puhutaan n. 10 000–25000 €. Pelkästään kalojen hankintahinnan kattamiseksi tuli vuositasolla saada saman verran lupatuloja, joiden hinnat on hakemuksessa esitetty pidettäväksi maltillisella tasolla, esimerkiksi päiväluvat alle 10 €. Kaupallistamissuunnitelmassa onkin käänteisesti todettu, että istutuksia tehtäisiin aiotun erityiskohteen lupatuloilla. SVK epäilee, ettei kohteen

hallinnon ja infran kulut myös huomioon ottaen istutuksiin välttämättä juuri rahaa jäisi. Lisäksi hakemuksen liitteenä olevassa erityiskalastusaluehakemuksessa todetaan, että kalastuslupien myynnistä kertyvät tulot käytettäisiinkin järven vesistön kunnostukseen sekä omarahoituksena kunnostushankkeissa.

- Kalojen istuttaminen on kalastuslain 74 § mukaan sallittu ainoastaan, jos kyseessä olevan lajin tai kannan istuttaminen kohdevesistöön sisältyy kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan. Kirjolohtien istuttamista nimenomaan Kytäjärveen ei ole mainittu käyttö- ja hoitosuunnitelmassa. Sen sijaan siitä löytyy yleismaininta, jonka mukaan *Vantaanjoen kalatalousalueen järvien tavoitetilana on, että niiden ekologinen tila paranee. Järvissä on hyvinvoivat luontaiset kalakannat ja niistä saadaan vuosittain useita suurkaloja.*
- Käyttö- ja hoitosuunnitelmasta puuttuvaan istutukseen on saatava EV:n lupa, joka voidaan myöntää kalastuslakiin kirjattujen kaikkien ehtojen täytyessä. Yksi niistä luonnon monimuotoisuuden vaarantumisen estäminen. SVK:n mukaan viranomaisen on käytettävä tarkkaa harkintaa, voidaanko tämän kirjauksen perusteella istuttaa vieraslajia (kirjolohi) vesistöön (Kytäjärveen), jossa sitä ei entuudestaan ole. Tässä yhteydessä SVK katsoo tarpeelliseksi arvioida myös Kytäjärven säännöstelypadon vaikutusta kalojen vaellukseen Kytäjärven ja Kytäjoen (ja edelleen Vantaanjoen latvojen) välillä. Eri tietolähteiden perusteella vaelluseste on olemassa ehkä vain pienillä virtaamilla. Nykyisen kalastuslain tavoitteiden mukaan pyrkimys on panostaa luontaisesti lisääntyviin lajeihin, eikä istutuksiin. Asian ratkaisussa on erittäin tärkeää tunnistaa myös se tosiseikka, että istutuksien pääasiallisena motiivina näyttää olevan nimenomaan yleiskalastusoikeuksien kieltäminen erityiskalastuskohteen muodostamiseksi.
- Kaupallistamissuunnitelman mukaan Kytäjärven kirjolohi-istutukset vähentäisivät meritaimeneen kohdistuvaa pyyntipainetta Vantaanjoella. Hakemuksessa ei tarkemmin perustella tätä väitettä, mutta SVK pitää sitä kaukaa haettuna. Virtaavan veden kalastuksesta kiinnostuneista tuskin kovin moni siirtyisi kalastamaan Kytäjärven olosuhteisiin vain kirjolohen perässä. Lisäksi hakijan on hyvä tiedostaa, että kirjolohikohteen ylläpito voi myös aiheuttaa ei-toivottua käytöstä, josta syytä esimerkiksi Metsähallitus on hiljattain päättänyt luopua erityiskalastuskohteenä toimineen Matildanjärven istutuksista.

Muuta

- SVK huomauttaa, että toisin kuin hakija antaa ymmärtää, ei kalastuslain 54 § perusteella voida hakea erityiskalastusalueen perustamista. Hakemuksesta jääkin täysin puuttumaan suunnitelmat siitä, miten kalastusoikeuden haltijan luvalla tapahtuva kalastus tai sen rajoittaminen (esimerkiksi pyydyskalastus) järjestettäisiin.

Yhteenvedon SVK katsoo, etteivät hakijan esittämät perustelut tue hakemuksen hyväksymistä. Hakijan taloussuunnitelmat yhdistettynä pienimuotoisiin ja jo sinänsä kyseenalaisiin kirjolohi-istutuksiin eivät vaikuta realistisilta. Yleiskalastusoikeuksien kieltäminen omatoimisesti tehtävän tutkimuksen järjestämiseksi, jota koskevia tutkimustuloksia on yleisesti saatavilla, ei ole perusteltua. SVK epäilee, että moninaisten perusteluiden takana on hakijan tosiasiallinen tahto kieltää yleiskalastusoikeudet kaupallisen kalastusmatkailutoiminnan järjestämiseksi.

Mikäli EV hyväksyisi Kytäjärven osakaskunnan hakemuksen nyt esitetyin perustein, näkee SVK selvän riskin kyseisen mallin monistamiseen muuallakin, yhtä hatarin argumentein. Tätä ei myöskään vähennä se, että kaupallistamissuunnitelman mukaan kyseessä olisi nimenomaan pilottihanke. Vaikka SVK sinällään ymmärtää ja jakaakin monet hakijan perustelut ja tavoitteet (esim. halukkuus toimia kalakantojen vahvistamiseksi ja kestäväen kalastuksen edistäjänä), ei SVK katso yleiskalastusoikeuksien voimassaolon olevan este Kytäjärven kalastuksen kehittämiseksi nykyisestä.

SVK katsoo, että kynnys haetun yleiskalastuskiellon hyväksymiselle on erittäin korkea, sillä kyseessä suuri, itse asiassa lähialueen suurin vesistö. Se on myös tärkeä vapaa-ajankalastuksen kohde. Kalatalousviranomaisen on käytävä huolellisesti läpi perustelut sekä kalastuslakiin kirjatut reunaehdot. Mikäli mitään edellytyksiä hakemuksen hyväksymiselle (edes osittaisena) on, korostaa SVK viranomaiselle kuuluvaa kalastuslain 54 § mukaista velvollisuutta huolellisesti arvioida, onko yleiskalastusoikeuksien kieltäminen tai rajoittaminen näin merkittävässä ja suuressa vesistössä nyt esitetyin perustein välttämätöntä. Viranomaisen joutuu myös kaikkien järvellä nykyisin ja potentiaalisesti yleiskalastusoikeuksia käyttävien puolesta miettimään päätöksen hyväksyttävyyttä ja lainmukaisuutta, koska SVK ei usko nykyisen passiivisen sähköisen kuulusmenettelyn tavoittavan järven käyttäjiä ja lähialueen asukkaita.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Marcus Wikström (lausunnon valmistelija)
kalatalousasiantuntija

Olli Saari
toiminnanjohtaja